

- עלי מרפא
- שערי הגלילין
- יין הנגבי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה

- פורים עבר, פסח מתקרב!
- חייב חדשות!
- חיים בצל המתנגדים
- קשר עם ה' בהתבודדות
- ערבי פסחים במרוקן
- התורה הזמנית:
- מלכות באתכטיא
- ר"ח ניסן באור רביה"ק
- האמונה וההשתדלות
- עגל לחטאת
- נקודת השינוי
- פסח מתקרב, מה עושים?
- הכנת הבית לפסח

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

יש חדש?

ישנם זמנים שמטבעם מתאימים להתחדשות, אבל, זה לא מספיק. יהודי זקוק שיהיה לו בתרמילו, כלי זמין שיאפשר לו להתחדש תמיד, בכל רגע נתון.

באמת מתרחש בהם משהו מהותי. עם ישראל לעומת זאת, מונה ללבנה, ולכן יש לנו גם חודשים, כי בכל חודש הירח אכן מתחיל סיבוב חדש. גוי, אילו ירצה להתחדש, יצטרך להמתין לסוף השנה. יהודי, אם רצונו להתחדש, יכול לעשות זאת בכל חודש.

” כאשר המסלול בעצמו אינו ידוע, הרי שכל רגע שבו עומד בפני עצמו, והוא סיבה מספיק טובה להתחדשות.

יש עוד הבדל. השמש יש לה גודל קבוע, ומסלול קבוע. שמש ידע מבואר, ירח לא. הירח כל הזמן משתנה. כל יום הוא בגודל אחר, וכל פעם יש לו מסלול אחר. אם היינו רוצים להגדיר את מסלול הירח, היה צריך לדבר על מחזור של לפחות שלש מאות שנים. כזה הוא הירח, בלתי ידוע ובלתי קבוע. וכך גם הגוי והיהודי. הגוי, חי מסלול טכני, שפחות או יותר חוזר על עצמו. היהודי לא. הוא חי במסלול בלתי ידוע ובלתי קבוע.

תנועת החיים

זה לא קל, ולא נוח. אבל כך נראית תנועה של חיים. החיים בנייים מתהליכים משתנים ומתחדשים ללא הרף, וזה לא שלמרות זאת אפשר לחיות, אלא דווקא כך ורק כך אפשר לחיות. המוניטור שמנטר את תנועת החיים, מורכב כל הזמן מתנועה עולה ויורדת וגם משתנה. כאשר המוניטור מורה חלילה על קו ישר ויציב, אפשר לומר קדיש.

וזה אומר, שאין רגע בעולם שאי אפשר להתחדש בו. כי כאשר מדובר על מסלול מסודר וידוע מראש, הרי שיש בו רגעים של התחדשות ורגעים של שגרה, רגעים של גאות ורגעים של שפל. אבל כאשר המסלול בעצמו אינו ידוע, הרי שכל רגע שבו עומד בפני עצמו, והוא סיבה מספיק טובה להתחדשות. ולכן, את 'ראש החודש' איננו חוגגים בזמן בו הירח מלא ומדושן עונג, אלא דווקא כשהוא ממש ממש קטן וכמעט בלתי נראה. כי ההתחדשות שלנו איננה תלויה במלאות, ובעצם איננה תלויה בשום דבר. כל רגע הוא בדיוק הרגע המתאים לקדש בו את החודש ואת ההתחדשות.

יש משהו נוח בשגרה. זה קבוע, זה יציב, זה מסודר. קשה לנו כשהשגרה נקטעת במפתיע. זה קרה בתקופת הקורונה, זה קרה השנה בשמחת תורה, וזה קורה לפעמים בכל משפחה ולכל אדם. כשהשגרה נקטעת פתאום, זה פוגע ביציבות ובתחושת הביטחון.

מאיך, אנו זקוקים בעצמנו מידי פעם לעצור את השגרה, ולהתחדש. אי אפשר לחיות כל יום וכל החיים באותה שגרה. זה אפור, זה משעמם, זה שוחק, וחסר טעם. ואכן, העולם מתנהל במעגל זמן, שמכריח מידי פעם להפסיק את השגרה. ישנם חגים, ישנם חופשות, לפעמים קצרות ולפעמים ארוכות יותר. בזמנים הללו, עוצרים מבחירה את השגרה, ומחדשים את הכוחות.

יהודי, מטבעו אינו שייך לחיי שגרה. הנפש היהודית אינה דומה בשום צורה לחמור, ולכן היא איננה מסוגלת לחיות במעגל שוחק של עשייה שחוזר על עצמו בריטואל קבוע. הנפש שלו כמהה למשהו אחר, עמוק יותר, משמעותי יותר, ומרגש יותר. אז אמנם גם יהודי הוא חלק בלתי נפרד מהעולם, והוא אמור להשתלב במציאות ששמה עולם העשייה, אבל הוא זקוק לא פחות והרבה יותר מכולם, לרגעים של התחדשות.

ישנם זמנים שמטבעם מתאימים להתחדשות. כאשר מגיע האביב, וכל העולם פורח ומנגן, קשה שלא לחוש תחושה של התחדשות. אבל לא רק. כשמתחיל חודש חדש, ישנה תחושה של התחדשות. שבוע חדש מספק הזדמנות להתחדש, ואפילו תחילת יום, מכיל בתוכו רגע רענן של התחדשות. אבל, זה לא מספיק. יהודי זקוק שיהיה לו בתרמילו, כלי זמין שיאפשר לו להתחדש תמיד, בכל רגע נתון.

מעגל החודש

המצוה הראשונה בתורה, היא קידוש החודש. פרשה זו, האחרונה בארבעת הפרשיות, נאמרה אמנם בחודש ניסן, אבל עוסקת בכל חודשי השנה, ובה אנו מקבלים מתנה ושמה ראש חודש. ישנו מעגל של השמש, שמסמן את מעגל השנה. וישנו מעגל של הירח, שמסמן את מעגל החודש. אומות העולם מונים לחמה, ולכן מבחינתם יש רק שנים, לא חודשים. החודשים אינם אלא חלוקה שרירותית של השנה לשנים עשר חלקים, שלא

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

חזק וחזק לעשות כל ההכנות לפסח בשמחה רבה ועצומה

יום ד' שמייני תקצ"ב

... הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנֵי שִׁמְצוֹ מִקְּנוֹתָיו הַחֹצֵה לְהִשִּׁיב מִטּוֹבוֹ לְכָל הָעוֹלָם. שֶׁפֶלֶם צְרִיכִין לְהַנִּיחַ מִתְּוֹרָתוֹ אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּפִרְטֵי זֶה הָעוֹלָם תְּלִי בּוֹ זָכוֹ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְיָקִים חֲתָן אֲמֹת לְעֵקֶב שִׁיתְגַּלֶּה הָאֱמֶת בְּעוֹלָם, כִּי לֹא דָבָר רִיק הוּא כָּל הַפְּעֻטָה אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה תַּחַת הַשָּׁמַיִם עֵתָּה בְּהַדוּר הַזֶּה בְּעֵינֵי סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְאִי אֶשְׁתָּר אֲשֶׁר לְשַׁעַר וְלִבְאָר אֶפְסְלוּ מִה שֶׁבְּלִבִּי בְּזָה מִכָּל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן מִה שֶׁנִּעְלַם מִמֶּנִּי גַם כֵּן, כִּי מֵאֵד עֲמֹק עֲמֹק עֲמֹק הַגֵּסֶק הַזֶּה וְכָל עֵינֵי הַמְּחַלְקֵת הַזֶּה אֲשֶׁר לֹא הִיָּתָה כְּמוֹהוּ מִקְּדוּלָם, וְאַנְחֵנוּ לֹא נִדְעַ מִה נַעֲשֶׂה כִּי עֲלֵיךְ עֵינֵינוּ,

וְקִבְּתֵנִי זֹאת לְמַעַן תִּבֵּן מִזֶּה פְּמֹה אֲתָם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק וְלְהִתְעוֹרֵר בְּכָל יוֹם מִחֻדְשֵׁי אֲחֵרֵי אֲשֶׁר זָכִינוּ לִידַע מַעֲט מֵאֲמִתּוֹת הָאֱמֶת וְכוּ', בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר עֲזָרְנוּ עַד פֶּה לְהֵאִיר עֵינֵינוּ בְּאוֹר הָאֱוֹרוֹת כְּזֶה, וְאֵם לֹא הִגְדַּלְתָּ הַשְּׂמִיחָה בְּמִיּוֹם הַיְעָבֵר אֲשֶׁר חֲבַתָּ, אֵף עַל פִּי כֵן הַשְּׂמִיחַ נִמְשָׁךְ מִעֲתָה בְּכָל יוֹם בְּפִרְטֵי בְיָמֵי הַלָּלוּ יָמֵי אֲדָר וְנִסְתַּן שָׁהֵם יִשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְנוֹסְקִים בְּמִצְוֹת הַרְבָּה לְהִנָּחַל עַל פֶּסַח הַקְּדוֹשׁ, חֲזָק וְחֲזָק לַעֲשׂוֹת כָּל הַהֲכָנוֹת לַפֶּסַח בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְעֲצוּמָה אֲשֶׁר זָכִינוּ לְהִזְכֹּר עֲצֻמְנוּ לְאֶגְלַל מִצְּהָ בְּפֶסַח לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ. כִּי הוּא חַיֵּנוּ וְכוּ', תִּתְנַחֵז עֲצֻמְךָ לְשַׁלַּח לִי צְרִי הַטְּלִיֹת בְּזוּרְיוֹת כִּי הַזְמַן קָצֵר עַד הַפְּסָח: וְשְׁלוֹם לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאַהֲבָה. נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	ליקוטי קמא	ליקוטי הלכות ח"ה	משנה ברורה ח"ב	דף יומי בבא מציעא	ליקוטי תפילות ח"ב
שבת	כו	צה.	רטא	רמז.	לח	תנו תכו
א	כז	צה.	רנב	רמז:	לט	תכח תכט
ב	כט	צז.	רנג	רמז.	מ	תל תלא
ג	א	צח.	רנד	רמז:	מא	תלב תלג
ד	ב	צח.	רנה	רמט.	מב	תלד תלה
ה	ג	צח.	רנו	רמט:	מג	תלו תלז
ו	ד	צח.	רנז	רנ.	מד	תלז תלט

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן חלק א' תורה כ"ו

ריטשע רויט

מוהרנ"ת ז"ל בא פעם לבית המדרש ואין איש שם, אבל הבחין שבאיהז פנה ליד (מאחורי) הבימה יושב שם אחד, ויצא אל המקום וירא והנה תלמידו רבי נחמן טולטשינער מתבודד בלמודו ויתפלתו, וספר רבי נחמן טולטשינער שמיד פשנשא עיניו וראה במפתיע את מוהרנ"ת ז"ל עומד אצלו, ותבייש מאד ותכף קם מלא קומתו ורעד עבר בקרבו מאימת רבו וארפבותיו דא לך נקשן. ויען ויאמר לו מוהרנ"ת: "האט אזוי באדארף מען ציא מורא האבן אין ציטען אין ווערן ריטשע רויט [אדמימות פניו מבושה] מפחד ה' ומחדר גאווה" (פך צריכים להתירא ולרעד ולהיות אדם מפחד ה' ומחדר גאווה). (שמעתי מהחסיד רבי איטשע מאיר קורמן ז"ל)

פידוע שבין הדברים שירש מוהרנ"ת ז"ל מרבנו ז"ל היה גם השטריימיל שלו (עין בימי מוהרנ"ת ששבשבעות תקס"ז לבש רבנו שטריימיל), אבל אף פעם לא לבשו כי לא הרחיב עוז בנפשו ולבשו מחשש שלא יגידו עליו שהוא הרבי (כי מוהרנ"ת לא חבש שטריימיל בשבת פידוע וכידוע אצלנו שהרבה פעמים היה צועק: איך וויס איך בין ניט דער רבי! - אני יודע שאיני הרבי!), רק בראש השנה באומן היה מחזיקו בחיקו בשעת התפלה, והנה בזמן תבערת המחלקת הנוראה הקיפו המתנגדים פעם בראש השנה את הקלוז והמטירו אבנים על כל מי שיצא מהקלוז וגם על החלונות, וסגרו אנשי שלומנו אז התריסים להציל מחידית האבנים שספנו את חיי המתפללים. אחר התפלה נשארו אנשי שלומנו בהקלוז ולא יצאו החוצה עד יעבר זעם, ואמרו למוהרנ"ת לבל יספן נפשו פעת ללכת לאכסניו, כי האספסוף של המתנגדים עומדים הכן בחוץ ליד הקלוז לעשות בהם שפטים בצאתם מהתפלה, בשמעו זאת התלהב מוהרנ"ת והתאזר בעז רוחו ונכח רבנו ז"ל והוציא בזריזות את השטריימיל של רבנו ז"ל מחיקו ובלשו ויצא פך החוצה, תכף פשראווה המתנגדים נפל עליהם אמתה ופחד ונרחו על נפשם, וכך היה הרוחה לאנשי שלומנו לשוב לבתיהם לקיים סעדת יום טוב. (שמעתי מר' צחק מאיר קורמן ז"ל ומר' לוי יצחק ז"ל)

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אמרו חז"ל בערכין טו: שכל דבר הנאמר בפני שלשה שומעים יותר, אין בו משום לשון הרע. החפץ חיים מוכיח (כלל ב במ"ח סק"א) שאי אפשר לפרש כפשוטו שיקבץ ג' אנשים וידבר מה שלבו חפץ ח"ו, הרי פשוט שעובר על איסור לשה"ר, ואדרבה כל שיתרבו השומעים חטאו חמור יותר שמכשילם בשמיעת וקבלת לשה"ר. ולכן הביא הח"ח פירושי הראשונים במאמר זה:

דעת התוספות שם ובב"ב לט: שאדם המדבר לפני ג' אנשים, יודע שהדיבור יגיע לאותו אדם שמדבר עליו, ולכן נחשב כמדבר לפניו ממש, אשע"כ כשמבקש לומר דבר שניתן לפרשו לשבח או לגנות, וזה תלוי באופן האמירה, ולמשל, כששאלו איפה ניתן למצוא אש? והשיב 'לא תמצא אש אלא בבית פלוני שמבשלים שם תמיד בשר ודגים'.. שיש לפרש שהוא מרבה לבשל בשביל האורחים לשם מצוה, ויש לפרש שהוא רעבתן. כשמדברו בפני ג' יודע שבסוף יודע הדבר, מותר לאומרו באופן פשוט.

עקף הארת הרצון היא פחינת אהדות, ועל-כך כל מה שישוואל נכללים ביחד ביותר, זוכין ביותר להכלכל באחד: ליקושי הלכות, ערב, ל

התבודדות

מחמאות ומודה לו, ולפעמים גם אין מה לדבר, ויושבים יחד בשקט ונהנים מעצם כך שיצאו יחד לטיול מתוך קרבת הלב. ואם יש ביניהם איזה אי נעימות או מתיחות, אין להם פחד לפתוח את הנושא לדבר ביחד בשלווה ואימון של אחד לחברו.

-ד-

גם שני חברים הנפגשים בקביעות אין מרגישים בכל יום אותו סוג של קירבה וקשר, ולא תמיד הם מרגישים לאחר הפגישה שהיה איזה תענוג מיוחד, אך מי שרוצה שהקשר יהיה קשר חזק צריך לקבוע זמני מפגש קבועים בו נפגשים, גם אם אין נושא דחוף לדבר, וכך לאורך זמן נעשה קשר נפלא ביניהם שהקשר בעצמו הוא תענוג נפלא בשבילם, למרות שלא בכל פגישה יש הרגשת תענוג.

-ה-

משום כך, לא שייך להגיד ולקבוע איך צריך להתבודד, הכלל הוא שצריך את הזמן השקט, בו הולכים להיפגש עם ה', מתחילים לחיות עם ה'. ואז ממילא כבר מוצאים על מה לדבר. כי זאת יש לזכור בכל פעם שהולכים להתבודד, שההתבודדות הוא לא ישיבה לבד עם עצמו, אלא ישיבה ביחד עם השי"ת, וכפי שדבר זה יהיה ברור, כך תפתח בכל יום שיחה מקורית ומעניינת לפי האמת שיש בלב באותו זמן.

-א-

ההתבודדות הוא שיחה פרטית עם הבורא, לא בסדר קבוע ומתוכנן, ולכן לא שייך לקבוע סדר בהתבודדות, איך ומה לדבר. אמנם במאמר קודם הזכרנו כמה וכמה דרכים בהתבודדות, רק בשביל להזכיר דוגמא של כמה סוגי קשר עם הבורא, אך באמת בכל יום השיחה שיושבים עם הבורא צריך להיות עם אמת, לפי מה שנפתח או לא נפתח באותו השיחה.

-ב-

ההתבודדות הוא בניית קשר אמיתי עם ה'. שהרי כל יהודי הוא בעצם קשור ומחובר לה', אלא מחמת כל מה שעובר עליו במשך היום, טרדות ודאגות, עיסוקיו, חברים, ושאר בני אדם שמסתובב עמו, הם אלו שמבלבלים את דעתו וליבו, שישכח את החיבור שלו לה', ולכן צריך לפנות זמן מה שישב בשקט לבד, וישיח ליבו עם ה', לפי האמת האמיתית שיש לו בלב. בכל פעם באופן אחר.

-ג-

כמו שני חברים, שכאשר יש קשר אמיתי ביניהם, לא שייך תמיד לתכנן את השיחה, אלא בכל פעם יוצא שיחה אחרת, כאשר המטרה ברורה - יצירת קשר. פעם השיחה היא שפירת הלב על הקושי של החיים, פעם סתם מעשיות איך עבר עליו היום, פעם מבקש ממנו עזרה, ופעם נותן לו

הליכות

שיחות ומנהגים

התחזקות

ופעם באמצע היום פלשטגר את היולנות נענה ואמר: "ווינציגער א קוק אין דער עולם" - "הבט את פחות בזה העולם".

מוהרנ"ת מנה פעם הרבה צדיקים ואמר: "פארנואס איז דער געווען דער, ווייל ער האט געהאט אזוי פיל די מדה פון התנחלות" - "למה היה צדיק זה וזה גדול בפעולה כל כך? משהו שהיה לו כל כך הרבה מומדות להתנחלות", וכך מנה פמה וכמה צדיקים גדולים שקלם לא באו למדרגתם פי אם על ידי התנחלות. וסיים מוהרנ"ת ואמר: "און פארנואס בין איך איך, ווייל איך האב אזוי פיל די מדה פון התנחלות" - "ומידע הנני כמו שאנני? משהו שיש לי כן הרבה מומדות להתנחלות". [וראה לקוטי תנ"ג סימן רפב שם במאמר הלמודי של 'אזמרה']:

(שיח שרפי קודש)

מאמר מוהרנ"ת (המובא בלקוטי הלכות): "התעוררות הבאה עם התנחלות ומחמתה, היא התעוררות אמיתית, ויש לה קיים. מה שאין פן לשפואה ההתעוררות מהתעוררות בלבד וללא התנחלות, אזי יכולים לפלל ממנה אף במעט חלישות הדעת".

מאמר מוהרנ"ת (המובא בלקוטי הלכות): "ראוי להאדם הבר דעת שיהיה מרצה, שאפלו אם לא יפעל בכל עבודתו וטרחו ויגיעו, רק שעל ידי זה יצא פעם אחת מאיזה עברה גמורה או הרעה או תאוה כל ימי חייו וכי, גם זה היה פדאי לו וכי, עין שם והיה מפטיר בזה רבי אברהם ב"ר נחמן ואומר: "ווער שמועסט מיט א הרעה תשובה מער" - "ומי מדבר כבר אם גם עוד יפה להריר בתשובה בודאי שפדאי וכדאי".

מוהרנ"ת היה לו בביתו אויבער שטיבל (עלית בית).

אגרת אל הרב

אל המתים'. בחול המועד כשבא השמש להקביל פניו, הסביר לו פנים ושח עמו בנחת, אך בצאתו אמר לו: "חביבי! ידוע לי שכתבת אגרת לשוכן עפר, שהוא יעזור לך, התחת אלוקים הוא? מותר להשתטח על קברי צדיקים ולהתפלל שם לאלוקים, כי מקום מנוחתם קדוש הוא, אבל לא לפנות אליהם במכתבים, כדבר הזה אל תעשה עוד!"

השמש התפלא לשמע דברי הרב ואמר בתמימותו: "אל יאמר כבוד תורתו כדברים האלה, לא לשוא שלחתי את האגרת לכבוד רבינו אביו הקדוש ז"ל, ישמע מעלתו וידע כמה גדול כוחם של צדיקים אפילו במיתתם."

"הלא כבודו יודע, שבשנה זו לא נמצא כלל העשב הנקרא באבונ'יז', שאנו נוהגים להניחו על השולחן בחג הפסח. לא קל היה ליראי ה' לוותר על מנהג אבותיהם, הלכו וחזרו אחרי עשב זה, אך לשוא. יום אחד לפני ערב פסח, בא אלי גוי אחד עם עלות השחר, ודפק על הדלת, 'יוסף חביבי! אמר, 'שמעתי עליך שאתה חרוץ ונאמן ואפשר לסמוך עליך, על כן באתי אליך. דע לך שיש לי הרבה מאותו מין העשב שאתם היהודים נוהגים לקנותו בערב פסח. יש לי רק חמור אחד ולא אוכל להעמיס עליו את כל העשב. היום קצר והמלאכה מרובה, ואין סיפק בידי לעשות שתי מלאכות, להביא את העשב וגם למכרו, לפיכך אמרתי למסור לך את המכירה ותיטול שכר טרחה, ואני אלך עם החמור ואביא את הסחורה."

"יחידי הייתי בשוק" המשיך השמש וסיפר, "הקונים רבו והלכו, ואותו גוי מביא לידי מדי פעם בפעם חמור מלא עשב, מפרקו ונעלם, כך שוב ושוב. בערב נעלם ולא די שלא דרש פרוטה, אף השאיר את החמור והלך לו. אנשים באים ורוצים לקנות עוד, אך העשב כלה, והוא אינו חוזר. ככל שחיפשתי לא מצאתי, ועדיין אני מצפה לבואו" סיים השמש: "וואל נא מעלתו ויאמר לי, מי אני ומה הם מעשי, שאהיה זכאי לרחמי שמים אלה? הלא מאת ה' היתה זאת, בזכות אביכם הצדיק שטרח בשבילי! אין זאת כי אם תשובה על האגרת שהנחתי על קברו, וביקשתי ממנו עזרה בעת צרה!"

בן הרב שישב כל הזמן ושתק, נענה בהתפעמות: "מי יודע את דרך הצדיקים. גדולים הם במיתתם יותר מבחייהם. ואולי היה גוי זה 'ההוא טייעא' הנזכר בגמרא ובזוהר הקדוש, שלא היה אלא אליהו הנביא?" (ע"פ סיפורי החג - פסח' עמ' כב)

מורה צדק היה בעיר פאס שבמרוקו, גדול בחסידות ובמעשים, רבי יהונתן סירירו שמו. היה לו בית כנסת נאה, שטרח ובנה מכספו ומכספם של נדיבי לב.

שמש בית הכנסת, יוסף, היה אדם פשוט. הרב חיבבו מאוד בשל תמימותו ואף עזר לו בממונו בעת צרה ובפרט בערבי שבתות וחגים, כששעתו של השמש היתה דחוקה. אולם השמש היה שונא מתנות, וכשרווח לו בא והחזיר את הכסף לרב.

לימים נפטר רבי יהונתן, וגדול היה צערה של הקהילה. עם פטירתו היו שרויים כולם

באבלות, אך שבעתיים התאבל השמש שנשאר בלי משען. בעיקר הרגיש בחסרון הרב בפרוס חג הפסח, כשהכנסותיו מועטות והוצאותיו מרובות, וידו לא השיגה לקנות את צרכי החג המרובים.

בשנים קודמות בעת כזאת היה בא אצל הרב, והוא פתח את ידו הקדושה והרחבה, ונתן לו תמיד מכספו בעין יפה, אולם כעת למי יפנה? עלה על דעתו לילך אל העשירים, המתפללים תדיר בבית הכנסת, ולבקש מהם הלואה. הללו קיבלוהו בסבר פנים יפות, גלגלו בשיחה, שמעו את דבריו ושתקו, ולבסוף יצא מהם בידיים ריקות. הגיע השבוע האחרון שלפני הפסח וכיסו ריק. מה עשה השמש התמים? ישב וכתב אגרת אל הרב וביקשו שיעמוד לימינו ויעזור לו בשעת דחקו כמו בחייו. בא לבית מועד לכל חי, אל מקום מנוחתו של הרב הצדיק, ושפך לפניו את לבו, כאשר כילה את שיחתו, הוציא את האגרת מכיסו, הניחה על המצבה, ושם עליה אבן לבל תשאנה הרוח.

בצאתו מבית הקברות, היה לבו נכון ובטוח, שעתידה תשועתו לבוא בזכות הרב, שצדקתו עומדת לעולם ועד.

בערב פסח, כשעלה בנו של הרב להשתטח על קבר אביו, הופתע לגלות מכתב אל אביו המנוח, חתום בידי השמש יוסף. הדבר לא מצא חן בעיניו, הוא ראה בכך משום 'דורש

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"א סי' נ"ו מאמר ו' ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[א] פי יש בכל אחד מישראל בחינת מלכות, וכל אחד לפי בחינתו, בן יש לו בחינות מלכות, יש שהוא שורר בביתו, ויש שהוא מושל ביותר, וכן יש שהוא מושל על כל העולם, כל אחד לפי בחינת המלכות שיש לו. בבחינות: "שרי אלפים ושרי מאות ושרי חמשים ושרי עשרות" (שמות י"ח):

ובחינות המלכות הזאת שיש בכל אחד, היא באתגליא ובאתפסאיא. באתגליא, הינו הממשלה שיש לכל אחד לפי בחינתו, שהוא מושל על אלו האנשים באתגליא, כפי בחינת המלכות שלו כפי"ל. ובאתפסאיא הוא, פי גם יש לכל אחד לפי בחינתו בחינת מלכות באתפסאיא. דהינו שאף שבאתגליא נראה שאין לו שום ממשלה על אלו האנשים, עם כל זה באתפסאיא ובהעלם גדול, הוא מושל על אלו האנשים. פי נשמתם הם תחתיו, ונכנעים תחתיו. וגם זאת הבחינה של מלכות באתפסאיא, היא לכל אחד לפי בחינתו בבחינת: "שרי אלפים ושרי מאות" וכו'.

ויש אחד שבאתגליא אין לו שום ממשלה, ואף על פי כן באתפסאיא ובהעלם גדול, הוא מושל על כל הדור, ואפילו על כל צדיקי הדור. פי כל נשמותיהם הם בלם תחת ממשלתו ומלכותו, וכלם נכנעים וכפופים אליו. רק שהוא בהעלם גדול, בבחינת (מלאכי א'): "בכל מקום מקטר ומגש לשמים". שאף שהם עובדים עבודת אלילים, על כל זה בהעלם גדול הם בלם נכנעים אליו יתברך, ועובדים אותו יתברך, רק שהוא בהעלם גדול. כמו כן זאת הבחינה של מלכות באתפסאיא, שאף שבאתגליא אין לו שום ממשלה, עם כל זה בהעלם גדול, הוא מושל עליהם, והם בלם תחתיו ונכנעים אליו:

[ב] וצריך כל אחד, לכלי להשתמש עם בחינות המלכות שיש לו להנאתו ולצרכו. שלא תהיה בחינות המלכות אצלו בעבוד למלאת תאוותו, רק שתהיה בחינת המלכות בבחינת בן חורין. בבחינת (קהלת י'): "אשריך ארץ שמלכך בן חורין", שהמלכות יהיה אצלך בן חורין, לכלי להשתמש בו להנאתך:

וזה בחינת מרדכי, בחינת מרדוך (המלכות) שהמרות, הינו המלכות, יש לה דרוו וחרות, שלא להשתמש בה להנאתו ולצרכו, פי אם להשם יתברך, בבחינת (ענדה א'): "הזוהר לה' המלכה". דהינו להשתמש עם המלכות לעבודת השם יתברך, דהינו להזהיר ולהוכיח את כל הנשמות שנכנעים אליו, כל אחד ואחד לפי בחינות המלכות שיש לו באתגליא ובאתפסאיא. הן אם הוא מושל בביתו, צריך להזהיר ולהוכיח את בני ביתו, ואם יש לו ממשלה יותר, מושל עליו להזהיר יותר ויותר אנשים, לפי בחינת המלכות שלו:

לכאורה לא מבואר מהו התיקון של המלכות

באתפסאיא

הנה רבינו מבאר [באות א'] שלכל אחד מישראל יש בחינת מלכות, ובחינת המלכות הזאת היא באתגליא ובאתפסאיא לכל אחד לפי בחינתו, וע"ז ממשיך ואומר [באות ב'] שצריך להיזהר שלא להשתמש עם המלכות לצרכו והנאתו רק להש"ת, וכגון אם הוא מושל בביתו, צריך להזהיר ולהוכיח את בני ביתו, ואם יש לו ממשלה יותר, מוטל עליו להזהיר יותר אנשים לפי בחינת המלכות שלו, וצריך להיזהר להשתמש עם המלכות רק לעניין זה.

ולכאור' קשה מה שרבינו מתחיל עם המלכות באתגליא ובאתפסאיא, וממשיך לכאור רק את המלכות שבאתגליא. כי לכאור' משמעות הדברים היא שהמלכות של כל אחד יש בו טוב ורע, שיכול להשתמש עם המלכות לצרכו והנאתו, ואז המלכות נפגמת ונעשת בחינת עבודת, ויכול להשתמש עם זה לכבוד הש"ת. לגלות מלכותו בעולם, ואז המלכות על תיקונה כראוי, וזה עבודת האדם תמיד לתקן את בחינת המלכות שתהיה באופן הנכון והמתקן ולא באופן הרע והפגום, וא"כ לכאור' כשם שעניין זה שייך במלכות שבאתגליא, כן עניין זה שייך גם במלכות שבאתפסאיא, שהרי רבינו מדגיש שיש מלכות באתגליא ויש מלכות באתפסאיא, וע"ז ממשיך שצריך להיזהר

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידוד

להוצאות

הפסח, יהיה?

תשובה לחידה הקודמת:

מיהו החקיין העולמי?

הבטלעני עם הצואר העקום, שיועד להשליך קולות

מהשי"ת אלינו, ולהיפך. סיפורי מעשיות, משבעת הקבצים

הזוכה: נתן שמש טבריה
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

מוהר"ת

להשתמש עם המלכות להשי"ת ולא לצרכו והנאתו, וא"כ כשם שהמלכות באתגליא צריך תיקון ובידור שלא להשתמש עם זה צרכו, כך גם המלכות באתבסאי צריך תיקון שלא ליפול לרע, וא"כ צריך לידע מהו הטוב והרע שבמלכות באתבסאי, כי במלכות באתגליא שוהיא ממשלה על אנשים, מוכן הדבר בפשיטות וכפי שביאר רבינו, שיש אופן שמשתמש לשלוט עליהם לצרכו והנאתו שזהו הפגם, ויש אופן שמשתמש עם הממשלה והמלכות להזהירם ולהוכיחם לקרבם להשי"ת, אבל במלכות שבאתבסאי לכא' אין שייך עניין זה שהרי אין כאן שליטה גשמית, וא"כ מהו הטוב והרע שיש במלכות באתבסאי, ובאמת גם זה עצמו צריך ביאור מהו התפקיד של האדם במלכות שבאתבסאי.

ביאור העניין על פי המשך המאמר

אלא שהבנת הדבר לכא' מתבאר מדברי רבינו בהמשך [באות ג'] שמבאר באריכות שיש חלק של תוכחה באתבסאי, שזה ע"י שעוסק בתורה ועי"ז מגלה ההסתרה והופכה לדעת, ועי"ז התורה עצמה מוכיחה וצועקת עד מתי פתאים תאהבו פתי, וממילא מוכן שזה עיקר התפקיד של האדם במלכות שבאתבסאי שיש לו ממשלה על הנשמות שתחתיו, לעסוק בגילוי ההסתרה שע"י הוא מאיר את הארת הדעת בנשמות שתחתיו ע"י שמגלה את התורה והדעת שבמקומם שע"י התורה עצמה מוכיחה אותם.

וממילא ניתן להבין על פי זה מהו החלק של התיקון והבידור של האדם במלכות הזאת, שהוא לגלות בעצמו את ההסתרה והדעת ולעסוק בתורה, ולא להימשך אחר דברים שהם "צרכו והנאתו", אלא לגלות מלכותו יתברך בכל דבר שיש בו משיכה לצרכו והנאתו, שע"י מאיר את הארת נשמתו גם בנשמות שתחתיו.

כי כדי להאיר בנשמות שתחתיו, צריך בתחילה להאיר את הארת נשמתו בעצמו, ועיקר ההסתרה על הארת הנשמה הוא משיכת הגוף להנאותו ותאוותיו, שזה עיקר ההסתרה על גילוי מלכות ה' בעולם, ולכן עיקר הזהירות מהרע במלכות הזאת, הוא זה עצמו שלא ימשך אחר צרכיו והנאותו, אלא יגביר את הארת הנשמה ויגלה מלכות ה' בכל דבר ויהפוך כל הסתרה לדעת [זהו ע"י עסק התורה].

וכמו שהוא גם בחלק המלכות שבאתגליא שמבאר רבינו בשלימות התוכחה אי אפשר לו להוכיחם כי לא תמיד הם אצלו וגם אינו יודע מה להוכיחם, אלא העיקר הוא מה שמגלה את ההסתרה שע"י התורה בעצמה מוכיחה אותם, וא"כ מתבאר שעיקר התיקון הוא ע"י שבעצמו מגלה את ההסתרה והופכה לדעת, עד שבעצמו רואה בכל דבר את הדעת ולא את ההסתרה, ועי"ז התוכחה היא בשלימות, וכך הוא גם בחלק של המלכות באתבסאי, שכדי שיוכל להאיר בנשמות שתחתיו צריך דבר ראשון להאיר את נשמתו בעצמו ע"י שאינו נמשך אחר הגוף וההסתרה, אלא מגלה את הדעת והמלכות, [ומשם ניתן גם ללמוד מהו עניין הארת הנשמה, שהוא עניין המשכת החיות לתוך הכלים, שזה בחינת עסק התורה כמו שמתבאר שם, וכשם שכל אדם לעצמו ממשיך את החיות ע"י התורה, כך כל אחד ממשיך את החיות לנשמות שתחתיו, ויתבאר עוד בהמשך בעז"ה]. ולפי"ז מתבאר שגם מה שהתחיל רבינו שיש שהוא מושל בביתו ויש שהוא מושל ביותר אע"פ שאין הדברים יוצאים מידי פשוטם, זהו כלפי חלק המלכות שבאתגליא, אבל יש גם את חלק המלכות שבאתבסאי שגם בזה יש את בחינות ומדרגות המלכות הנ"ל, וגם בזה יש דרגות בכמה הוא מושל על הנאותו, וכפי דרגתו בזה כך יש לו ממשלה על הנשמות להאיר להם את הארת הדעת וכנ"ל.

תמיד אליו יתברך. ואם האדם מאמין בזה הוא יכול לגלות שדייקא בזמנים שבהם הוא לא מצליח ויש לו נפילות, אז כואב לו מאוד, ואז דייקא יש לו רצון יותר חזק להתקרב להשי"ת לעומת הזמנים שבהם הוא מצליח שילך לו כרצונו, ואם האדם באמת יאמין בזה אז הוא לא יתייאש אלא יבין שהוא עתה בגלוי יותר גדול של עבודת השם וקרבה אליו, ומשיך לחתור ולעורר הרבה רצונות קדושים.

כן גם, מי שמצייט לעצת ההתבודדות, זוכה שכל ירידה ונפילה שלו נהפכת לעוד קשר ונושא לשיחה עם הקב"ה, ודייקא בזמנים של קושי יתעצם אצלו הקשר והתעוררות הלב בשיחה עם אביו שבשמים, ומי שזוכה לקיים את עצת רבינו לשוח עם קונו יכול להעיד על זמנים של נפילות וקשיים שדייקא בהם זכה להתבודדות נפלאות, ולקשר נפלא עם הקב"ה.

זה גילוי התורה שבתוך ההסתרה, היצר מנסה להחליש את האדם ולייאש אותו, השי"ת יעזרו להינצל ממנו, ויזכנו להקשיב וללכת אחרי צדיק אמת שיש להם מלכות וממשלה על כל העולם, ועוסקים לגלות את התורה הנעלמת בתוך ההסתרות שלנו.

משה שטון בית שמש

תורה עצומה, כי ההסתרות הם ההקדמות לקבל את התורה, וכמו שחידוש טוב בגמרא חייב להתבסס על קושיה טובה, כך גם בעבודת האדם בלבולים ושם הוא דורש את השי"ת, אז נתגלה לו הדעת והתורה שבתוך ההסתרה, ושם עיקר הרווח והעשירות, כי שם האדם משיג באמת את אור השי"ת ואהבתו הגדולה אליו.

בשביל זה צריך את הצדיק שעוסק בזה, לגלות לאדם שיש תורה בתוך ההסתרה, ונותן עצות אך לגלות את התורה הזאת ולא להתייאש אף פעם.

תפקיד האדם הוא, לדרוש ולחפש אחר הצדיק הזה כל ימיו, ואחר עצותיו הקדושות, ולהתאמץ לציית לעצותיו גם כשהוא קשה מאוד ולא נראה לאדם שיש תקווה וסיכוי שיש תורה ואהבת השם בתוך הריחוק והקושי הנראה לעיניים.

רבינו עסק בזה מאוד, הוא גילה לנו עצות שמי שבאמת מתמיד בהם ומאמין בהם יכול לראות בנקל איך באמת הנפילות וההסתרות שלו מסתירים בתוכם גילויים עצומים.

ניתן דוגמא, רבינו אומר [שיחות הר"ן ג"א, ועוד] ולעבד ה' איך יכול לומר שיעבד אותו יתברך. ושם מלאך וש"ך אינו יכול להתפאר על זאת שייכל לעבד אותו יתברך. רק הפלל שיעקב הוא הצדק, שיהיה כוסף

לכבוד מערכת עלה לתרופה שלום. לכל אחד יש זמנים ומצבים בהם יש לו ירידות ומשברים, לפעמים זה תקופות ארוכות בהם האדם לא מרגיש טעם בעבודת השי"ת וקשה מאוד התורה והתפילה, האדם בתוך ליבו שואל למה לי כל זה, למה אני כל הזמן צריך להתמודד עם הסתרות, קושייות, וסתירות פנימיות.

זה נקרא שהמלכות היא באתבסאי, האדם באמת עושה פעולות עצומות ומשפיע גם בעליונים שפע עצום, וגם כאן בעולם הזה הוא משיע אפי' בלי לדעת, ואינו יודע כמה יהודים זוכים להתקרב להשי"ת בזכותו, בזכות מה שהוא התגבר לעשות מעט טוב, להתאמץ להיות קצת בשמחה, להרים עיניים להשי"ת, ולכפות מעט את היצר, כי כל יהודי משפיע במעשיו הטובים על כל עם ישראל [תורה ל"א ועוד].

אם האדם היה יודע כמה מלכות יש לו, וכמה הוא פועל בעליונים ובתחתונים כבר לא הייתה לו בחירה ולא היו לו הסתרות, ובאמת מגלה לנו רבינו שצריך את ההסתרה כי יש בה רווח עצום, ומההסתרה יוצא תורה עמוקה.

וכמו שמוהר"ת מלמד אותנו בהל' פטר חמור ה"ג, על מה שכתוב שהמפסלות של הלווחות נתעשר משה, ומבאר מוהר"ת שהמפסלות זה הקושיה וההסתרות ומהם נתעשר משה בדעת ומהם קיבל

טעם גן עדן

ליקוטי מוהר"ן למעשה | לקר"מ סי' נ"ו

גדולת ראש חודש ניסן

[א] ביום קדוש זה הוקם המישכן, היינו נעשה מציאות למטה שאפשר להמשיך אלקות לכל מקום גשמי שהוא. וכל יהודי שנתן חלקו למישכן, קיבל הכח הזה שיהיה לו 'כח המושך' להמשיך אלקות בכל מקום, ובכל הליכותיו במדבר (ע"פ ליק"מ סי' ע').

[ב] ראש חודש ניסן הוא ראש השנה למלכים, והיינו שבים זה ממנים כל אחד ואחד את הכבוד שיהיה לו בשנה הקרובה. ויש שיקבל כבוד גשמי, מינוי של תפקיד שבו יקבל כבוד מאחרים, ויש שייכלל בכבוד ה' שמיילא את המישכן, שיקבל כבוד ותפקיד כמה יהיה בכוחו להמשיך אלקות לכל מקום שהולך שם (שם).

[ג] בשביל לקבל הכבוד האמיתי של יהודי שיהיה לו 'כח המושך' להמשיך אלקות לכל מקום שהוא, כמו המישכן, צריך להיות בחינת 'עפר' - להיות ענו ושפל, להתבטל לרצון שיתגלה כבוד ה' בעולם, וכך יזכה להכלל בהקמת המישכן (שם).

[ד] אף שכל יהודי יש לו חלק במישכן, בכל זאת צריך שמשוה יקים את המישכן, כי בשביל לזכות לאותו בחינת עפר - ענווה

האמונה וההשתדלות

אחד הנסיונות הגדולים בחיי האדם הוא עבודת הפרנסה וההשתדלות, לכאורה האמונה והבטחון הם איהו תוספת מעלה שהאדם צריך להחזיק ולהתעלות בהם, אבל בדברי רבינו (ליקו"מ סב) רבינו מדבר על הנהגה זו בדרך חריפה עד מאד.

וזה לשון רבינו: "וַיֵּשׁ הוֹשְׁבֵי שְׂצָרָיָה לְעַבְדָּ אֶת הָאֱמֻצָּעִי, כְּמוֹ שְׂטָנֵי בְּעֵגֶל, שְׂרָצוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הָעֵגֶל אֱמֻצָּעִי, בְּיָנֵם לְבִין הַיָּשִׁים יִתְבָּרַךְ... וַיְבַטְעֵלִית כְּזֶה רַבִּים נִכְשָׁלִים וְעוֹשִׂים אֶת הַסְּבוּת אֱמֻצָּעִי בְּיָנֵם לְבִין הַיָּשִׁים יִתְבָּרַךְ. הֵינּוּ שְׂמֵאֲמִינִים בְּהַיָּשִׁים יִתְבָּרַךְ אֲבָל מֵאֲמִינִים גַּם כֵּן בְּאֱמֻצָּעִי וְאוֹמְרִים שְׂצָרָיָה לְסְבוּת. הֵינּוּ שְׂמֵאֲמִינִים לְמִשְׁלַל בְּהַסְּפָה שֶׁל פְּרֻנְסָה, שֶׁהוּא הַמִּשְׁלָא וְיִמְתָן, וְאוֹמְרִים הַסְּפָה שֶׁל מִשְׁלָא וְיִמְתָן עֶקֶר. כְּאֵלוֹ ח"ו בְּלֹא הַסְּפָה שֶׁל מִשְׁלָא וְיִמְתָן, אִין יִכְלַת בְּיַד הַיָּשִׁים יִתְבָּרַךְ לִתְּן לָהֶם פְּרֻנְסָה."

ראשית כל, יש כאן דבר נורא למתבונן, כי עצם הדבר שהאדם עושה עיקר מהאמצעי, כאילו על ידי הדבר המסוים שממנו הוא מתפרנס יש לו פרנסה - לא שזה פגם אמונה גרידא, שצריך לתקן, אלא זה ממש כמו חטא העגל שעושה מהסיבה אמצעי, כמו העגל שהיה ח"ו אמצעי בינו וכו'.

שנית, צריך להתבונן: אחר שהסביר שאסור לעשות מהסבות אמצעי, נשאלת כמו מאלה השאלה - אם כן, למה אנו עושים את הסיבות? ואמנם נראה שרבינו בא לתרץ זה, אבל לפגם ריהטא אינו מובן מה בא התירוץ לתרץ, כי מיד אומר שוב "צריך להאמין בהשם יתברך לבד"..." ומה תירץ בזה, הלא אם צריך להאמין בהשם יתברך לבד למה אנו

עומק הפרשה

להפוך מניעות לנעימות

וַיֹּאמֶר אֶל אֶהְיֶה קַח לְךָ עֵגֶל בֶּן בְּקָר לְחֻטְאֵת:

'שעל ידי העגל נתפסקה הכהונה ביך, ועל ידי העגל היא מתבוססת בידך' (תנחומא ישן ו).

את עומק העניין בדרך עבודה מבאר רבי נתן, פעמים רבות האדם מגיע למקומות ולמצבים המרחיקים אותו מעבודת ה' ומונעים ממנו לקיים את מצוותיו כראוי, כגון, קושי להשכים בבוקר, קושי להתפלל, טרדות ממוון, טבע מגושם יותר, חינוך מורכב, בית ומשפחה מורכבים וכן הלאה סיבות מסיבות שונות שהש"ת הביא אותן בהם בנפלאות תמים דעים, והוא רואה איך הם מרחיקים אותו מהש"ת ומעבודתו.

טבע האדם לנסות פעם ושתיים או יותר להתגבר על סיבות אלו, אבל לאחר כמה וכמה נסיונות הוא מבין שהעבודות שמתנגשות עם טבע זה אינם שייכים לו, ולכן מחפש את הקשר עם הש"ת בדברים אחרים, קלים יותר.

כגון, אברך לאחר נישואיו נכנס לכולל, בהיות שנפשו חשקה בתורה, הוא יודע את מעלת לימוד התורה ולכן שואף להקדיש את כל חייו לעסק התורה הק', אבל הרבה פעמים עם הזמן רואה שתנאי חייו אינם מאפשרים לו לעסוק בתורה כשאיפת לבו, אם מחמת טרדת הפרנסה, אם מחמת קשיי הלימוד או כל סיבה שתהיה.

כשרואה שכך הוא, אכן יוצא מעולמה של תורה ומקבל על עצמו את עול הפרנסה, אבל הוא מלא תסכול וכעין תרעומות על הש"ת שנתן לו תנאים אלו שלא יוכל

עוסקים באמת בסיבות? ואמנם יש לומר, שיש בזה כמה דרגות, ויש באמת דרגה גבוהה, שלא יעסוק בשום אמצעי, אלא יחכה לישועת ה', אך המעמיק יותר, רואה, שרביז"ל מדבר על עשיית רצון השם דווקא על ידי העסק בסיבה.

וביאור העניין, שרצון השם היה שאדם יתנהג על פי דרך ההסתור והטבע, כאילו באמת מתפרנס על ידי איזה דבר וכו', הרי שהאדם אינו מתקומם נגד הרצון העליון, ועושה זאת רק מחמת שהשם יתברך רצה לבד - לא מחמת החרדה הקיומית לפרנסתו, אלא כמשל למלך שציוה את עבדו ללכת לאיזה מקום, הרי שאינו עושה חשבונות אלא הולך ויודע שבכל פסיעה ופסיעה עושה רצון השם.

כך הדבר, אם אדם רואה שפרנסתו באה על ידי איזו סיבה. צריך להכניס בדעתו היטב, שבאמת, כל הממוון שמקבל דרך הפרנסה ההיא - היא מקבל אותה גם אם לא היה עובד כלל... כי זוהי קצבתו מאת השוכן במרומים. אבל את הסיבה ימשיך לעשות כי רימזו לו מן השמים שרוצים שילך שם ושם יעשה זאת וזאת, וכיניס אלוקות בתוך הטבע.

ודבר זה הוא דקה מן הדקה, כי בהיסח הדעת קל - הסיבה תיראה לו כיסוד הקיום שלו. נמצא לפי זה שדרגה זאת - לעשות סיבה ולא להאמין בסיבה - היא דרגה גבוהה מזה שלא עושה כלום ומצפה לישועת ה', כי המצפה לישועת ה' ללא סיבה כלל, הגם שהגיע מצד אחד לתכלית שלימות המדרגה של בטחון, אבל לא זיכך את הסיבה, לא עמד בנסיון, שנראה הכי פשוט שהסיבה מביאה לו את הפרנסה ואף על פי כן לא יאמין בה... שזה הרבה יותר קשה.

ובאמת נראה, דהא בהא תליא, ככל שאדם מוזכר את הסיבה, כך נבנית אמונתו, ותמעט הסיבה (כי הלא לא באה אלא למען נסותו ולרוממו וכו') ויזכה לשבת בנחת ללא הרבה סבות.

השם יתברך צריך את הרגע של השינוי

אף שהתורה ניתנה לנו לאחר יציאת מצרים, כיון שלא היינו יכולים לקבל התורה כל זמן שהיינו שקועים בארבעים ותשעה שערי טומאה של מצרים. בכל זאת יציאת מצרים עצמה היתה תלויה דייקא במצוות קידוש החודש, ללמד את ישראל את סוד החשבון של עיבור החודש. ולולא זאת לא היו יכולים ישראל להיגאל, כלומר, במצוה זו עצמה תלוי הכח של ישראל לצאת מזהומתם.

וממצוה קדושה זו נוכל ללמוד, שכאשר רוצים אנו לגאול נער יהודי מגלותו, ללמודו תורה ומצוות, לדרוש ממנו לשפר מעשיו והתנהגותו, לא נוכל לעשות זאת, כל זמן שאין אנו יודעים לשים לב מתי נעשה התחדשות מולד הלבנה, ממצב של ירידה למצב של עלייה.

כי למעשה נקודת המולד היא תנועה קטנה של הלבנה שמי שאין מתבונן בה אינו שם לב שאכן נעשה שינוי בתנועת הלבנה ממצייאות ירידה של סוף החודש למציאות עלייה של תחילת חודש. אך ישראל מונים את חשבון ימיהם לפי הלבנה, ועל כן מוכרחים הם ללמוד את הלימוד הקדוש הזה, לשים לב תיכף לשינוי קטן במצב הלבנה, ממצב של ירידה למצב של עלייה, ובזה בעצמו יש הכח בידם לצאת מזהומת מצרים.

והוא מלחמה סמויה בין המחנך לנער, כי המחנך אומר קודם תעשה שינוי רציני, תצא ממצרים שלך, ואז נוכל להתחיל לדבר מהשינויים שעשית, אבל האמת היא להיפך, שאין כח לישראל לקום ולצאת ממצרים, לפני שמזהים ורואים את נקודת השינוי מירידה לעלייה, ורק בכך זה יוצאים ממצרים.

הלימוד הזה של 'החודש' הוא לימוד עמוק שניתן רק לחכמי הדור, ומי שרוצה להיות בקי בו, צריך ללכת ללמוד זאת מהם - היינו מהצדיקים שהם משיגים את עומק הנחת רוח שיש לה' מהבריאה, כי הנחת רוח של השם יתברך הוא דייקא מנקודת ההתחדשות, בו אדם הנמצא בחושך, בתכלית ירידת חשכות הלבנה, עושה תנועה קלה ומסובב עצמו כלפי השמש להתחיל לקבל מעט מעט אור וחיות של יהדות. ורק מי שיודע סוד זה, מבין את הנחת רוח שיש להשם יתברך מהדור השפל הזה.

ולוא ידעה זו, כמעט אין תקווה לנפשנו, שהרי כמה שנצליח להתחזק בתורה ועבודת ה' ונרבה במצוות ומעשים טובים, לא נגיע לקצה קורסולם של דורות קודמים, ועל מה אם כן כל יגיעתנו. אלא הנחת רוח של השם יתברך הוא נקודת ההתחדשות, בו אדם מסובב את עצמו מחושך לאור. ואת הנקודה הזו, חובה לכל מי שיש לו יד בחינוך, לחנך את חניכיו, שידעו הסוד הזה, שהשם יתברך צריך את הרגע של החלטת השינוי, גם אם בסוף נופלים, מתחדשים שוב, ורק בכך זה אפשר להתחיל לצאת ממצרים וללכת לקראת מתן תורה.

◆ והכינו את אֶשֶׁר יָבִיא: ימי הפסח ממשמשין ובאין, ובימים אלו שהם "דרך והילוך לפסח" (כלשון רביה"ק) ניתן להכין את כלי החירות בהאזנה לשיעורים נפלאים מלאי דעת וטללי תחיה מאת כלל משפיעי אנ"ש שליט"א, במערכת הטלפונית החדשה והמורחבת "קול הנחל". 035752201. השיעורים בקו זה בלשה"ק.

◆ הופיע! סט הספרים המיוחד "התגלות הדעת" מבית 'קון רבי ישראל דב אודסר זצ"ל' המלקט בטוב טעם ודעת על חג הפסח, הן מתורות רבינו ז"ל, הן מליקוטי הלכות ואוצר היראה, וכן ליקוט נפלא סביב הגדה של פסח, במהדורת 'ובלכתך בדרך'. להשיג בכל נקודות ההפצה במרכזי חסידי ברסלב.

◆ הודעה מטעם 'קופת החסד' בשיתוף 'לחמי מרדכי': חלוקת המצות המוזלת (לנרשמים מראש, וכן לאלו שלא נרשמו, על בסיס יתרות) וכן מכירה מוזלת של עוגיות ושמינים לפסח, יתקיימו א"ה ביום ראשון ממחרת שבת 'החודש', בשעה 17:00, בירושלים: אבינועם ין 5, בבית שמש: רבי יהושע (ויזניץ), בבני ברק: השל"ה 16 (בין 7-8), בביתר עילית: ביום ג', במתנ"ס פריימן, החוזה מלובלין 5.

◆ התורה הזמנית: בשורה משמחת מטעם ארגון 'לטייל בתורתנו' בס"ד הוקם סדר לימוד כללי ללומדי התורה הזמנית, מדי ליל שישי בין השעות 23:00-20:00, בביהמ"ד 'אור אברהם' רח' גבעת משה ירושלים. כיבוד במקום. טעמו וראו כי טוב ה'!

יורל ע"י מכון עלה לתורה
בבל עניין או להצטרפות למועדים בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים: 053-3175211 | 054-8591148
המקרים נסגרת מדי יום ראשון בשעה 19:00
לתרומות ורכישת כנס נצחי: עולה לנתיבות, בנק
מרבנטיל 17, סניף 725, חשבון 36645.

החיזוק השבועי

כִּן בְּרַחֲמֵיהֶם הֲרַבִּים תוֹשִׁיעֵנו וְתִגְאָלֵנוּ
בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, לְכָל
נַפְשׁ וְנַפְשׁ, מֵעַמּוּד יִשְׂרָאֵל, שֶׁתִּצְלֵנוּ
כְּלָנוּ בְּכַח קִדְשַׁת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה רֵאשׁ
חֲדָשִׁים רֵאשׁוֹן הוּא לָנוּ לְחֹדֶשׁ הַשָּׁנָה,
שֶׁהוּא חֹדֶשׁ נִסְחַן הַקִּדּוּשׁ, גְּאֻלַּת
וַיִּשְׁעַת יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּזְכָּר כְּלָנוּ עַל יְדֵי
זֶה לְגֻלַּת הַנֶּפֶשׁ בְּאֻמַּת:
ליקוטי תפילות ח"ב, ה:

יהלום
על-ידי שמחה, ממשיכיך
קדשת ושמחת ניסן בכל
השנה פלה:
אוצר היראה, מועדי ה' - פסח, ב (שם)

איך זוכים להתכונן לקראת חג הפסח?
עיקר ההכנה הוא ההשתוקקות והיחסופים לחג. ולכן כמה שמרגיש יותר רחוק, וכמה שמרגיש יותר לא שייך לחג, ידע שאדרבא, זה לטובתו, כי הרגשה זו בעצמה תעורר בו השתוקקות, כי רק כך הלב מתעורר בועקה אמיתית להשי"ת, רבש"ע אני רוצה להיות שייך לגאולה, איה קדושת הפסח?! הטעימינו טעם מצה, וכו' וכו'.
ולכן יש להרבות בתפילות וזעקות להשי"ת, להתבודד, ולבער החמץ שבלב, או על כל פנים לבטלו ולהפקירו, ולומר לה' שאינו חפץ בהם. וגם אם רואה שאין לו את היישוב הדעת להתיישב לדבר עם ה', אפשר גם תוך כדי העבודה והעזרה בבית, לעורר את הלב להשי"ת ולזרוק מילים של תפילה אליו. אך בוודאי שיש להשתדל להיות חזקים בזה למצוא כן איזה זמן פנוי ולדבר עם ה'.
חלק מההכנה הוא להשתדל ללמוד בפרטיות איזה נקודה מענייני פסח, מה עושים שם, מה צריך לחשוב בליל הסדר,

הלכה פסוקה

הַכֵּנֶת הַבַּיִת לַפֶּסַח (א)

במקומות הנמוכים צריך נקיון ונדקיה. פי נחשב כמקום שפמכניסים בו חמץ, פי בודאי נכנס לשם איזה פרוו, וכל שכן אם יש יקדים בבית.
ב. ארון ספרים סגור עם דלתות, או ארון פתוח במקומות הגבוהים, נחשב גם כמקום שפמכניסים בו חמץ, פיין שלפעמים מוציאים משם ספר בשעת סעודה או בעת אכילת מיני מזונות. אף מקום שצריך פסא או סלם כדי לקחת ספר, נראה שאין צריך נקיון ונדקיה. אכן אם כל בני הבית מזהרים שלא להתקרב לשם עם אכל או בדיים נקיות, אין צריך בדיקה בכל מקום שהוא. [ובדרך כלל לא נראה שיש מי שיכול לומר שהוא בטוח שזהו הדין].
ארון המיעד לבגדים מלכלכים
א. צריך לנקותו היטב וגם חייב בבדיקה. שהרי מניחים שם בגדים עם חמץ, וגם מצוי להשתמש עמו בעת האכילה.
ב. ולאחר הנקיון והבדיקה, יש להזהר שלא להניח שם שוב בגדים מלכלכים. ואם מוכרחים להניחם שם, ציחי אותם רק פשהם בתוך שקית גילון. ואם לא נזהרו בזה, אזי אם היה לפני ליל י"ד, יבדקו אותו שוב בגיל י"ד. ואם הניחו בגיל י"ד על מנת לבקסם למחרת, אזי לאחר שיוציאו אותם משם, יש לעץ היטב אם נשאר שם חמץ.
ג. אם מניחים את הבגדים בכלי ולא בארון, יש להפך אותו ולערו, ודי בקך ואין צורך בבדיקה.
למעשה מה צריך לעשות עם ארונות כאלו שאמורנו שנחשבים כמקום שפמכניסים בהם חמץ?
לפי מה שנתבאר במאמרנו הקודם, כל מקום שיתכן שיש שם חמץ צריך לנקות וגם לבדק פדיו בדיקות חמץ, אף אפשר לבדק כבר מהיום! ונדקיות הנעשות לפני ליל י"ד ניסן צריך לבדק בלילה דוקא ואפשר לבדק עם פנס. ארונות בשאר חדרי הבית [שלא במטבח!]
א. אם מאחסנים שם פלים או צרכי אכילה, חייבים לנקות ולבדק שם.
ב. אף אפשר אין מאחסנים שם פלים או צרכי סעודה - יש לחשוש שפמא היו צרכים לאיזה דבר בעת האכל והשאירו שם חמץ, או התפורר ממנו איזה פרוו. ובייתר שיק הדבר בארון שיש שם 'מגבות', שהוא דבר הנצרך לפעמים בעת האכל או ארון של בגדי תינוקות, שמיצוי שצריך להחליפם בעת האכל. - ועל פן כל ארון צריך נקיון ונדקיה.
ג. אמנם אם מקפידים לנקות את הידים לפני שנגשים לארון, אין צריך לא נקיון ולא בדיקה.
ד. וכן אם צריך סלם או פסא על מנת להגיע לשם - נראה שאין צורך לנקות ולבדק.
ה. אבל בבית שיש בו יקדים, אזי עד היכן שידים נגעו לשם, נחשב למקום שפמכניסים בהם חמץ, וחייב נקיון ונדקיה. וכל שכן ארון שיש בו משתקים לקדים, שבדאי נחשב כמקום שפמכניסים בהם חמץ.

קול הנחל
כך מתכוננים לפסח
03-575-22-01
בארה"ב: 585-3083265

